

Samenvatting

In 2007 is de uitvoering gepland van de verbeteringswerkzaamheden aan het dijktraject Anna Jacoba-/Kramers-/Prins Hendrikpolder. Het werk is een onderdeel van het project Zeeweringen. Hierin werken Rijkswaterstaat en de Zeeuwse waterschappen samen aan het versterken van de dijken. Voor het werk is in het kader van de Wet op de waterkering (Wwk) een planbeschrijving opgesteld waarvan de belangrijkste punten hier zijn samengevat.

1. Project Zeeweringen

Een groot deel van de Nederlandse dijken wordt aan de zeezijde tegen golven beschermd door een glooiing met een steenbekleding als toplaag. Uit waarnemingen van de waterschappen en de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen is naar voren gekomen dat bij zeer zware stormen deze steenbekleding onvoldoende bescherming biedt. Anders gezegd: de steenbekleding is in veel gevallen te licht. Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft het projectbureau Zeeweringen opdracht gegeven de gezette steenbekledingen van de dijken in Zeeland op sterkte te brengen. De werkzaamheden worden over een lange periode uitgesmeerd. Dit heeft te maken met de hoge kosten en de omvang van het totale werk. Om veiligheidsredenen mogen werkzaamheden waarbij de bestaande steenbekleding wordt opengemaakt alleen buiten het stormseizoen, van 1 april tot 1 oktober, worden uitgevoerd.

2. De huidige dijk

Het dijktraject Anna Jacoba-/Kramers-/Prins Hendrikpolder ligt aan de noordkant van Sint Philipsland in de gemeente Tholen. Het grenst aan een uitloper van de Oosterschelde die door de Philipsdam is afgesloten van de Krammer en het Volkerak. Het dijkvak sluit aan de oostzijde aan op de Philipsdam. Door deze afsluiting ligt het dijkvak in een relatief laag gedeelte. Het heeft een lengte van ongeveer 3,5 km en valt onder het beheer van het waterschap Zeeuwse Eilanden. Het gedeelte dat is geselecteerd voor verbetering ligt tussen dp 550⁺⁹⁰ en dp 586, ten westen van de de Philipsdam, die wordt beheerd door Rijkswaterstaat.

Vóór het gehele dijktraject is schor aanwezig (Rumoirtschorren) waarvan de breedte varieert tussen de 60 en 500 meter. De breedte is sinds de aanleg van de stormvloedkering en de compartimenteringsdammen afgenomen. Om te voorkomen dat de breedte van het schor nog verder afneemt, is een schorrandverdediging uitgevoerd voor een groot (westelijk) deel van het schor

De steenbekleding op de dijk bestaat voornamelijk uit Haringmanblokken en enkele vakken vlakke blokken. Boven de Haringmanblokken ligt een smalle strook doorgroeistenen. Het voorland ligt op NAP +1,60 m. Op de kruin van de dijk ligt een onverhard onderhoudspad. De berm en het bovenbeloop zijn met gras bekleed vanaf dijkpaal 550⁺⁹⁰ tot dijkpaal 576. Vanaf dijkpaal 578 loopt buitendijks een geasfalteerde weg over de dijk op een verhoogde berm. Bij dijkpaal 586 ligt de weg bovenop de dijk. Aan de oostzijde van dit dijktraject grenzen Haringmanblokken aan basaltzuilen (dp 550⁺⁹⁰). Aan de westzijde is geen duidelijk herkenbare grens; de bekleding van Haringmanblokken wordt vanaf dp 586 gecontinueerd verder westwaarts. Beide aangrenzende dijktrajecten zijn (nog) niet verbeterd.

Het dijktraject ligt geheel in het Vogel- en Habitatrichtlijngebied Oosterschelde. Het is een belangrijk gebied voor broedvogels, trekvogels en overwinterende (water)vogels. Binnen het gebied komen de habitattypen grote, ondiepe kreken en baaien, schorren met slijkgrasvegetaties en Atlantische schorren met kweldervegetaties voor. Enkele soorten steltlopers zijn binnen de invloedssfeer van het plangebied als broedvogel waargenomen (Tureluur, Bontbekplevier). In het kader van de Flora- en faunawet zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen, maar wel verschillende algemeen beschermde zoogdiersoorten en op een kilometer afstand de Noordse woelmuis. Binnen de invloedssfeer van 200 meter van het dijktraject zijn verschillende soorten broedvogels op de Rumoirtschorren waargenomen. Hogere delen van die schorren worden door niet-broedvogels gebruikt als hoogwatervluchtplaats, die echter op meer dan 200 meter van het dijktraject liggen.

3. Toetsing van de dijk

De Wet op de waterkering schrijft voor dat de dijkbeheerder iedere vijf jaar de dijken toetst aan de veiligheidsnorm. In Zeeland is de veiligheidsnorm vastgesteld op 1/4000 keer per jaar. Eenvoudig gezegd moet een dijk in Zeeland een zeer zware storm kunnen weerstaan met een gemiddelde kans van voorkomen van 1/4000 keer per jaar. Het eindoordeel van de toetsing luidt dat de gehele steenbekleding vervangen moet worden.

4. Keuze en motivatie van de nieuwe constructie

Binnen de specifieke situatie en rekening houdend met de randvoorwaarden en uitgangspunten, is voor het dijkvak Anna Jacoba-/Kramers-/Prins Hendrikpolder gekozen voor een ontwerp met een bekleding van gekantelde blokken en zuilen en een teenverschuiving richting schor van maximaal 1,5 meter. De keuze voor een teenverschuiving is geschiedt in overleg

010764 2006 PZDT-N-06244 ontw

: / SchSamenvatting planbeschrijving Anna Jacoba- / K

met het Zeeuwse Landschap. Aanleiding voor deze verschuiving vormen de huidige (te) steile taluds, de beperkte kleilaagdikte onder de bestaande bekleding en het feit dat de nieuwe bekleding hoger is dan de oude. Door de teenverplaatsing wordt de hoeveelheid grondverzet significant gereduceerd. Haringmanblokken uit het huidige dijktraject worden hergebruikt.

Tussen dijkpaal 550⁺⁹⁰ en 578⁺⁵⁰ wordt op de berm een nieuwe onderhoudsstrook aangelegd die zal bestaan uit omgekeerde Haringmanblokken. De blokken zullen afgestrooid worden met zandig materiaal om zodoende het opvullen van de naden te bespoedigen en daarmee ook de begroeiing. De onderhoudsstrook zal aansluiten op de hoger gelegen bestaande verharde weg die vanaf dp 578⁺⁵⁰ tot en met 583 aanwezig is. Omdat de onderhoudsstrook bij dijkpaal 551 geen ontsluiting heeft, wordt bij dijkpaal 559 op een bestaande overgang aangesloten. Het gedeelte tussen dijkpaal 550⁺⁹⁰ en 578⁺⁵⁰ zal voor fietsers niet toegankelijk zijn.

5. Effecten op de omgeving

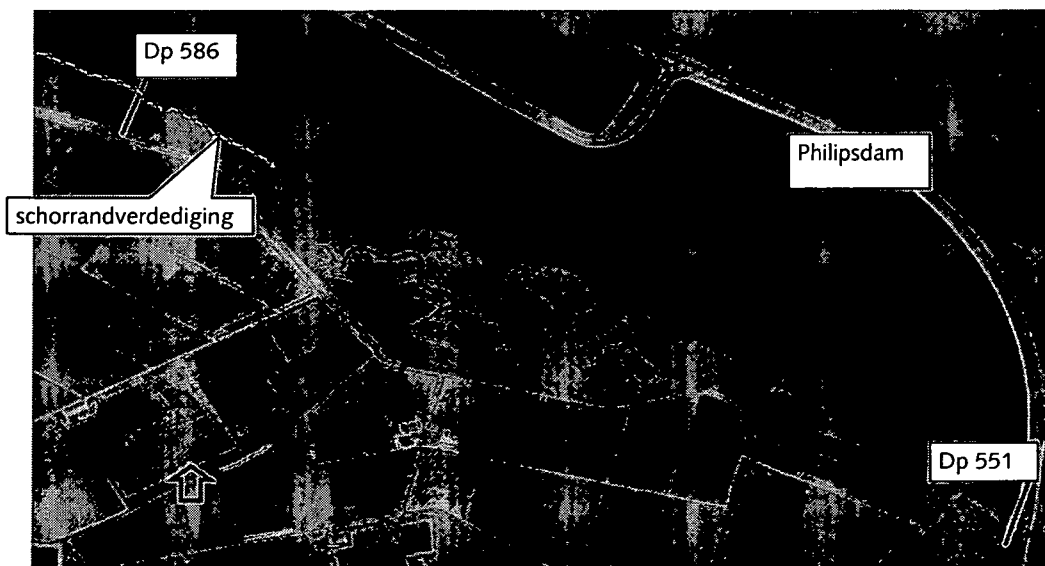
Het aanpassen van bekledingen leidt bij vervangen in eerste instantie altijd tot negatieve effecten op de natuurwaarden op die bekleding. Door het verwijderen of overlagen van de huidige bekleding wordt de begroeiing op de bekleding (met de daarvan afhankelijke fauna) ook verwijderd. Deze effecten kunnen niet voorkomen worden, maar zijn slechts tijdelijk van aard. Nadat de nieuwe bekleding is aangebracht zullen zich op termijn van enkele jaren weer natuurwaarden ontwikkelen. Gezien het voorkeursalternatief voor de nieuwe bekleding mag worden verwacht dat in ieder geval herstel van de huidige natuurwaarden plaatsvindt.

Het aanpassen van de bekleding betekent dat het buitentalud van de dijk de eerste jaren een andere aanblik krijgt, o.a. wat betreft kleur en structuur. Vlak na de aanpassing is het talud nog kaal, maar op langere termijn krijgt de bekleding weer een natuurlijker aanblik.

Omdat in het ontwerp tegemoet wordt gekomen aan het advies uit de landschapsvisie voor de dijken langs de Oosterschelde zijn er ook geen negatieve effecten te verwachten ten aanzien van het landschap.

Door het treffen van een aantal mitigerende maatregelen zijn er geen significante effecten te verwachten op soorten en habitats die in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn een beschermde status genieten binnen de Oosterschelde. Ook voor de soorten die op grond van de Flora- en faunawet bescherming genieten, zijn de mitigerende maatregelen voldoende om effecten teniet te doen. In overleg met het Zeeuwse Landschap wordt het biotoop van de Schorzijdebij verbeterd door het aanbrengen van zandhopen.

De aan- en afvoer van materieel en goederen kan geluidsoverlast of verkeershinder veroorzaken voor de omgeving (omwonenden, recreanten, nabijgelegen bedrijven). De overlast is echter tijdelijk van aard en zal geen permanente gevolgen hebben. Door een zorgvuldige keuze van transportroutes zal de verkeershinder tot een minimum beperkt worden.

Figuur 2

Projectgebied Prins Hendrik-, Kramers- en Anna Jacobapolder

Topografische ondergrond: (t) Topografische Dienst Kadaster
 Kadastrale ondergrond: (k) Kadaster, Huidsburg Topografische ondergrond: (t) Regionaal samenwerkingsverband Zeeland GBKN

Waterschap Zeeuwe Eilanden
 Datum: 23-05-2008